

Bez takových osobností nemůže naše země vzkvétat...

Potřebuje Česko jaderné elektrárny, bylo hlavním mottem 7. výroční konference NERS věnované jaderné energetice, která se konala 12. listopadu v Praze. Její součástí byl i slavnostní ceremoniál udělování „Medaile Jiřího z Kunštátu a Poděbrad, krále českého, za osobní přínos v oboru a k integraci v rámci Evropy“ významným osobnostem z jaderné oblasti. Medaili uděluje a předává ministr průmyslu a obchodu. Zahraniční cesta v tomto případě neumožnila panu ministrovi být přítomen této slavnostní akci a oceněným gratuloval prostřednictvím videozáznamu, ve kterém mj. uvedl:

Dlouhodobě plánovanou zahraniční cestu do Japonska jsem bohužel nemohl odložit. Osobně mne to velmi mrzí, jelikož udílení medailí Jiřího z Kunštátu a Poděbrad považují za velmi důležité. Význam ocenění spočívá především v tom, že oceňuje špičkové odborníky, kteří značně přispěli k rozvoji a pokroku svých profesních oborů. A bez takových osobností nemůže naše země vzkvétat.

Z pohledu budoucnosti České republiky je proto důležité výjimečné individuality oceňovat, a dávat je za příklad nastupující generaci profesionálů, která má možnost se od nich učit.

Šesti osobností, které byly na ocenění navrženy, si nesmírně vážím a jejich nominaci na medaili jsem přijal s velkým potěšením.

Myslím si, že erudovaností a přínosem pro své obory se minimálně vyrovnají čtveřici oceněných, kterým jsem medaile osobně předával 27. května ve Velkém sále Černínského paláce.

Dnes jsem touto milou povinností pověřil svého pana náměstka.

Na závěr mi dovolte alespoň touto formou srdečně pogratulovat zmiňované šesti, jež za pár minut medaile obdrží. Jmenovitě Daně Drábové, Miroslavu Fialovi, Miroslavu Grégrovi, Františku Hezoučkému, Františku Janouchovi a Štefanu Rohárovi.

Věřím, že všichni budete ještě dlouho pokračovat ve skvělé práci. Vaše úspěchy a zkušenosti totiž napomáhají k rozvoji oborů, ve kterých působíte, a navíc přispívají k výchově vašich nástupců...”

Medaile předal oceněným při slavnostním ceremoniálu v zastoupení náměstek ministra průmyslu a obchodu Jiří Havlíček.

Dana Drábová

Dana Drábová je nezpochybnitelnou a uznávanou šéfkou českého jaderného dozoru. To, že naše jaderné elektrárny jsou v mezinárodním měřítku hodnoceny velmi vysoko, je i její zásluhou. Svě odborné schopnosti zúročuje jako členka různých kontrolních misí po jaderných elektrárnách na celém světě i působením v nejvyšších orgánech sdružení západoevropských jaderných dozorů či Mezinárodní komise pro atomovou energii, kde se nyní výrazně podílí na tvorbě standardů jaderné bezpečnosti.

Dana Drábová získala inženýrský i doktorský titul na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze. Ve Státním ústavu radiační ochrany (který od roku 1996 vedla) zahájila svoji vědeckou kariéru; nyní je již 15 let předsedkyní Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Díky svým odborným kvalitám získala respekt nejen doma, ale i v evropském a celosvětovém měřítku.

Je členkou vědeckých rad několika našich technických univerzit a výzkumných institucí, byla předsedkyní Asociace západoevropských jaderných dozorů a místopředsedkyní Rady guvernérů International Atomic Energy Agency a v několika orgánech IAEA dosud pracuje.

Miroslav Fiala

Miroslav Fiala je stálíci naší jaderné scény spojenou s plzeňskou Škodovkou již 45 let. Jeho manažerské schopnosti a rozsáhlé znalosti jaderné problematiky mu získaly nejen respekt partnerů a odborné veřejnosti, ale umožnily mu etablovat Škodu JS na nových teritoriích v Evropě a získat pozici dodavatele u hlavních jaderných kontraktorů. Současný firemní export tak představuje více než polovinu tržeb, přičemž většinu z tohoto objemu tvoří doávky do zemí Evropské unie.

Miroslav Fiala získal inženýrský titul v oboru Jaderné energetická zařízení na Vysoké škole strojí a elektrotechnické v Plzni. Celý svůj život zasvětil jaderné energetice a plzeňské Škodovce, kde začal jako projektant a postupně se vypracoval až do funkce nejvyšší - předsedy představenstva a CEO. Podílel se na výstavbě, modernizaci a servisu všech patnácti českých a slovenských jaderných bloků počínaje

Dana Drábová

Miroslav Fiala

Miroslav Grégr

elektrárnou A-1 v Bohunicích, až po Mochovce a Temelín. Pod jeho vedením se Škoda JS stala významným dodavatelem jaderných komponent a zařízení pro odběratele nejen u nás, ale i v řadě evropských zemí.

Miroslav Grégr

Miroslav Grégr má za sebou bohatý život provázený úspěchy i pády. V naší současnosti je vnímán jako „atomový dědek“ - ten který svým tlakem a zápalom pro věc jako ministr průmyslu a obchodu dosáhnul dokončení největší a trochu kontroverzní stavby naší éry. Neméně důležitý byl však jeho vklad do procesů, které formovaly stabilitu a kvalitu našeho průmyslu v evropském kontextu - např. privatizace Škody Auto, privatizace a stabilizace energetického sektoru i rozvoj institucí podporujících mezinárodní obchod a investice.

Vystudovaný strojní inženýr **Miroslav Grégr** se již v šedesátých letech stal významným aktérem ekonomické reformy. Po profesní a občanské degradaci v době normalizace v lednu 1990 s nezměněným entuziasmem přijal nové výzvy svého působení. Spoluzakládal Svaz průmyslu a stal se ministrem, který podepsal základní smlouvu o privatizaci Škody Auto. Vstoupil do politiky jako poslanec Parlamentu a v období 1998 - 2002 byl ministrem průmyslu a obchodu. Za jeho éry byly dokončeny oba bloky jaderné elektrárny Temelín a pod jeho vedením byly zpracovány podklady pro přístupová jednání k EU v řadě oblastí včetně průmyslu, energetiky i obchodu.

František Hezoučký

František Hezoučký je nejen veteránem české jaderné energetiky, ale i její ikonou. Zřejmě nikdo jiný neprošel takovou mírou odpovědností při spouštění všech,

dříve československých a nyní českých, jaderných elektráren, jako on. Získané zkušenosti mu umožnily účast na řadě kontrolních odborných misí v evropských i mimoevropských jaderných elektrárnách i při šíření kultury jaderné bezpečnosti. Jeho vitalita v tlaku na další rozvoj jaderné energetiky je příkladná a dokáže ji přenášet i na své okolí a své studenty.

František Hezoučký absolvoval studium oborů tepelných a energetických zařízení a jaderných technologií na ČVUT i na Slovenské technické univerzitě. Zásadní zkušenosti se spouštěním jaderných elektráren získal v Jaslovských Bohunicích a zúročil je jako hlavní inženýr spouštění všech čtyř bloků dukovanské elektrárny. Zcela logicky v tom pokračoval i při přípravě spouštění JE Temelín. Po několikaletém angažmá v poradenství se stal šéfem do stavby ETE a po úspěšném završení této mise pracoval v Mezinárodní agentuře pro atomovou energii. Od ukončení své činnosti ve Vídni se věnuje poradenství a přednáší na několika technických univerzitách.

František Janouch

Proslulost Františka Janoucha nepravděpodobně jen z jeho velmi viditelné angažovanosti a neutuchající práce pro občanskou společnost a lidská práva, ale rovněž z jeho odborné erudice a schopnosti významně napomáhat rozvoji jaderné energetiky. Zasloužil se o publikování zásadní stati nobelisty A. Sacharova „Nuclear Energy and the Freedom of the West“, jehož odkaz - podporovat rozvoj jaderné energetiky - nese dodnes. Je mediálně nejznámějším propagátorem jaderné energetiky, přednáší na řadě univerzit a institucí v celé Evropě.

František Janouch vystudoval jadernou fyziku na sovětských univerzitách i na Univerzitě Karlově. V roce 1971 byl

vyhozen z Ústavu jaderného výzkumu a následně byl „emigrován“ do Švédska. Ve Švédsku a v řadě západoevropských univerzit pokračoval ve svých vědeckých aktivitách, je autorem více než deseti knih a stovek odborných i populárně naučných článků publikovaných v řadě evropských zemí. V emigraci se významně občansky angažoval, v roce 1978 založil „Nadaci Charty 77“ jejímž je i po návratu do ČR předsedou. Svým působením ve společensko-politické a vědecké sféře dokazuje, že jeho „jaderná energie“ je obnovitelná.

Štefan Rohár

Štefan Rohár je velmi nenápadný člověk. A přesně u něj platí, že zdání klame. Výjimečnou možností být při tom, když se spouští všech patnáct jaderných bloků postavených na území dnešního Česka a Slovenska dokázal zúročit tak, že díky jeho znalostem, schopnostem a odborné erudici to bez něj prostě nešlo. Jeho nepostradatelnost v poradenských činnostech ve prospěch našeho jaderného dozoru i účast v řadě mezinárodních týmů hodnotících jadernou bezpečnost dává jeho aktivitám jasný evropský rozměr.

Štefan Rohár absolvoval obor jaderné inženýrství na Fakultě technické a jaderné fyziky ČVUT v Praze. Celý svůj profesní život spojil s činností vědeckého řízení spouštění a zvyšování bezpečnosti jaderných elektráren. Stál u zrodu československé jaderné energetiky již při uvádění do provozu první jaderné elektrárny A-1, stejně tak jako u zrodu samostatného slovenského jaderného dozoru, kde 7 let působil jako hlavní inspektor jaderné bezpečnosti. Jako vědecký vedoucí spouštění se stal nepostradatelným při podpoře českých i slovenských provozovatelů jaderných elektráren nejen ve fázi jejich spouštění, ale i následně při zvyšování jaderné bezpečnosti. ■

František Hezoučký

František Janouch

Štefan Rohár